

תורתך שאלתי

אחת, שאלתי
למדהתי בעניתי ונהניתי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת האזינו תשפ"ד

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ

אֲמַרְי פִּי (לב, א)

מדוע התייחס לשמים בלשון רבים במילה 'האזינו', ואילו לארץ ביחיד, 'ותשמע'?

חזקוני: "על שם שהם (=השמים) מרובים, כמ"ש רבותינו ז"ל שהם שבעה, אמר להם לשון רבים. 'ותשמע הארץ', והארץ היא יחידה אמר בה לשון יחיד".

וַיֵּרָא ה' וַיִּנְאַץ מִפְּעֵס בְּנֵיו וּבְנֹתָיו (לב, יט)

מה המיוחד בכעס הקב"ה על 'בניו ובנותיו'?

רבי יצחק בלזר: אנו פונים בתפילותינו אל מידת הרחמים, אך יש חשש שמידת הרחמים תהיה לרועץ.

משל ליהודי שרואה שיכור מתגלגל בחוצות ועושה מעשים מכוערים. אם השיכור נכרי ולא מכירו, הוא לא מתייחס. אולם אם השיכור יהודי, הוא יצטער על שפלותו. וככל שהשיכור יהיה ידידו או אדם נכבד, הצער יגדל יותר.

אם השיכור הוא בנו, בשל אהבתו ורחמיו הרבים הצער והקושי יהיו כה גדולים, עד שיקשה עליו לשאת אותו. וזה יביא אותו להתרגז עליו ואף לביישו או להכותו. ככל שיגדלו רגשי רחמנותו ואהבתו, כך יגדלו רגשי הצער והרוגז.

בי"ג מידות אומרים "רחום וחנון, אך אפים ורב חסד". עלינו לחשוש, שמא מפאת רחמיו וחסדיו המרובים אנו עלולים לעורר את רוגזו, שהרי אנו נקראים בנים של הקב"ה ואם ירדנו לשפל נמוך כל כך, זה חמור מאד.

על כך כתבה התורה "מכעס בניו ובנותיו", שהכעס גדול יותר כשהחוטאים הם הבנים.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע... (לב, א)

מדוע שמו של משה לא נזכר בשירה זו,

כבשירת הים, או שמה של דבורה בשירתה?

ר' חיים פלטיאל: משום שבשירה זו יש דברי תוכחה קשים לעם ישראל.

הַצֹּר תַּמִּים פִּעְלוּ כִּי כָּל דְּרָכָיו מְשֻׁפָּט (לב, ד)

מדוע משה כינה את הקב"ה בכינוי 'צור'?

אבן עזרא: "שהוא עומד תמיד כמו צור. ויש אומרים, מלשון צורה. והראשון נכון בעיני".

בכור שור: "כלומר, דין הוא שתתנו לו גודל, כי הוא צור ותקיף וחזק, וכל יכול הוא, והוא מכלכל דבריו במשפט ועושה פעולתו בתמימותיו, ואינו מראה כוחו... עם בריותיו, אלא צדיק לעוברי רצונו, שמצדיק משלו ואינו רוצה ליקח כל דינו, דאם כן לא יוכלו להתקיים".

רא"ש: "דין הוא שתתנו גודל לו כי הוא צור ותקיף ועושה פעולתו בתמימות ואינו מראה כעס למכעיסים לפניו".

יִסְבְּבֵנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְרְנֵהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינָיו (לב, י)

על מי מוסבות המילים 'יִסְבְּבֵנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ',

ומה משמעותן?

רש"י: "שם סבבם והקיפם בעננים וסבבם בדגלים לארבע רוחות וסבבן בתחתית ההר, שכפהו עליהם כגיגית".

אבן עזרא: "יסובבנהו - על העננים. יבוננהו - התורה... והטעם, שישמרם מכל אויב ואורב".

בכור שור: "יסובבנהו, בסוכות עננים. יבוננהו, לשון בניין ותבונה, שנתן להם התורה, החכמה והתבונה, ובנה משכנו בתוכם".

יעָרף כַּמָּטָר לְקַחֵי תִזְלַל כַּטַּל אֲמַרְתִּי כְּשֶׁעִירָם עָלַי דָּשָׂא וְכַרְבִּיבִים... (לב, ב)

כוונת משה רבינו לומר: 'יעָרף כַּמָּטָר', יטפטפו דברי כמו גשם, 'תִזְלַל כַּטַּל אֲמַרְתִּי', יזלו אמירותי כמו טל. 'כְּשֶׁעִירָם עָלַי דָּשָׂא', כמו רוח סערה שמניעה את הדשא הנמוך וכתוצאה מכך מתחזק וגדל, כך מגדלים ומחזקים דברי-תורה את לומדיהם, כמו טיפות. 'וְכַרְבִּיבִים עָלַי עֲשָׂבִי', כמו טיפות המשקות את העשבים הגבוהים ומצמיחים אותם, כך מרווה התורה ומגדלת את העוסקים בה.

'אור החיים' מבאר מדברים אלו שהקב"ה לא מבקש מהאדם לטפס מעבר ליכולותיו. כל אחד בהתאם לרמתו ולדרגתו. כשם שהדשא הנמוך מקבל רק 'שעירים', לפי יכולתו וכוחו לסבול, כך העשבים הגבוהים מקבלים 'רביבים', טיפות חזקות היורדות עליהם בכוח. הם יכולים לספוג יותר.

לא נדרש מאיש להעפיל ולעלות בבת אחת כלפי מעלה, אלא רק להראות את הרצון, ואת התקדמותו בהתאם.

מצופה מכל אחד לפסוע רק פסיעה אחת קדימה, כדי להתנתק מהמקום בו אנו נמצאים. לאחר שאדם ישקיע בפסיעה אחת יחוש הוא בהתקדמות בפסיעות הבאות.

גוֹי אֲבָד עֲצוֹת הַמָּה וְאִין בָּהֶם תְּבוּנָה (לב, כח) לאחר שנכתב 'פי גוי אבד עצות המה' מדוע נוספו המילים 'ואין בהם תבונה', שנראות מיותרות?

החיד"א: חז"ל במסכת מגילה (דף יב) מבארים שכשמיאנה ושתי לבוא כדבר המלך אחשוורוש, הוא שלח לחכמי ישראל שיפסקו את דינה. הם העריכו שבכל פסק דין שיוציאו הם יימצאו ניוזקים. אם יצדיקו את אחשוורוש ויהרוג אותה, לאחר שיתפכח מיינו הוא יכעס עליהם. ואם יצדיקו את ושתי וימליצו לזכות אותה, הוא יכעס עליהם, שלא חשו לכבודו.

ועל כן נמנו וגמרו להשיב לו תשובה **"מתחמקת"**. הם ענו שמשנחרב ביהמ"ק וגלו מא"י, ניטלה מהם היכולת לדון בדיני נפשות, ולכן אינם הם יכולים לפסוק בדין זה.

לפי זה, מבאר החיד"א שלעתים כשאדם נמנע מתשובה ומציג עצמו כאובד עצות, בעצם ההתחמקות טמונה חכמתו.

התורה רצתה בפסוק זה לשלול זאת, כדי שנבין היטב את הכוונה. ועל כן הוסיפה את המילים "ואין בהם תבונה".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?

חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולוסקי אל"ם (מיל)

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

**מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים**

שבת חלום

**הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדיו
ולקבל שבת בנחת וברוגע**

להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שההרצאה תרמה להם

**"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?**

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מרצה ומחבר ספרים רבי מכר,
מציג פריצת דרך בלימוד
פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

**מחיר
מיוחד**
לרגל השלמת ספר שמות
287
במקום 390

למנועים
עד יום שני
כ"ד תשרי תשפ"ד

**הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:**

היכנסו לאתר: shaalti.co.il

במייל: office@shaalti.co.il

בוואטסאפ:
052-9453811



עוד סדרה מוחימה מבית
אחתי, שאלתי
למפגשי גשמינו וטובותינו

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם